

Κρυψίνοια και μυστικότητα (Αρχιμανδρίτης Ιερώνυμος Νικολόπουλος, Α΄ Γραμματεύς - Πρακτικογράφος της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Πολλές φορές στη ζωή μας ερχόμαστε αντιμέτωποι με ανθρώπους κρυψίνοες, των οποίων η όλη διαγωγή και πολιτεία προδίδει ότι κάτι θέλουν ή κάτι έχουν να κρύψουν. Μάλιστα δε αυτό το κάτι καθίσταται η αιτία πολλών δεινών, μιάς που είτε η περιέργεια των άλλων εξάπτεται, με αποτέλεσμα να καταλήγουν σε λάθος συμπεράσματα με ολέθριες συνέπειες, είτε ο ίδιος ο μυστικοπαθής από αυτό που κουβαλά μέσα του υποφέρει τόσο, ώστε να βιώνει δυστυχία ή και έλεγχο.

Ακόμη χειρότερα είναι τα πράγματα όταν αυτό το οποίο επιδιώκεται να παραμείνει κρυφό, δεν αφορά σε κάποιο πρόσωπο, αλλά αποτελεί τακτική ομάδας ολόκληρης. Όταν πολλοί έχουν να κρύψουν κάτι από τους υπολοίπους, τότε τίθεται θέμα

σκοπιμότητας και ασφάλειας. Μην ξεχνάμε ότι ανά τους αιώνες συνωμοτικές ομάδες στάθηκαν πρόξενοι μεγάλων δεινών στην ανθρωπότητα, μιας που σπανίως επιδιώκεται κάποιος ευγενής και ανώτερος σκοπός, όπως η ελευθερία κάποιου λαού. Συνήθως τίθεται θέμα διεκδίκησης εξουσίας, ή απόκτησης ελέγχου επί των υπολοίπων, όπως έχουν κατά καιρούς κατηγορηθεί, όχι αβάσιμα, κάποιες μυστικές ενώσεις, κρυφές ομάδες και σέκτες.

Στη σημερινή ευαγγελική περικοπή δίνεται το μέτρο, κατά το οποίο ο χριστιανός μπορεί και πρέπει άφοβα και με ασφάλεια να καλύπτει με πέπλο μυστικότητας πτυχές της ζωής του, ώστε αυτό που καθίσταται κρυφό να μην αποτελεί κίνδυνο, πρώτιστα πνευματικό, για τον ίδιο και τους αδελφούς του, αλλά να διασφαλίζεται στο αιώνιο της μνήμης του Θεού. Ανανοηματοδοτείται έτσι και αναπροσανατολίζεται μια ικανότητα του ανθρώπου, καθώς πλέον αυτή στρατεύεται στην υπόθεση του αγιασμού και της θέωσης.

Η συγχωρητικότητα

Πλην του μόνου αναμάρτητου Θεανθρώπου, δεν υπάρχει άνθρωπος που να μην έχει αμαρτήσει. Κι όλο αυτό στο οποίο αστοχήσαμε και σφάλαμε, διακαώς προσπαθούμε να το κρατήσουμε κρυφό, ώστε να ξεχαστεί και να σβήσει. Πολλοί μάλιστα μεθοδεύουν τα μύρια όσα ώστε να εξαφανίσουν αποδεικτικά στοιχεία, να καλύψουν

ίχνη, γενικά οτιδήποτε τους συνδέει με κάποιο, με ανθρωπινά μέτρα θεωρούμενο ως μικρότερο η μεγαλύτερο κακό.

Τι μας λέει το σημερινό Ευαγγέλιο; Η ανθρώπινη αμαρτία δεν πολεμιέται με τη λήθη και δεν κρύβεται με τη σιωπή, καθώς από μονή της πολλές φορές βόα και είναι προφανής! Πως κρύβεται και πως εξαφανίζεται ώστε να μη μας ελέγχει; Με τη συγχωρητικότητα! Συγχωρώ, δηλαδή όχι απλώς ανέχομαι, αλλά διαγράφω, ξεχνώ και δεν αφήνω να επηρεάσουν την αγάπη μου προς τον όποιο άνθρωπο, τα όποια παραπτώματά του. Δεν αντιπαρέρχομαι συγκαλύπτοντας την αμαρτία του άλλου, αλλά επενεργώ θετικά, ώστε να εκλείψει η εκτροπή και να αποκατασταθεί η κατάσταση ειρήνης και αγάπης προς τον πλησίον. Τότε και μόνον τότε, η αγάπη του Θεού και Πατρός συγχωρεί και τα δικά μου αμαρτήματα και τα εξαφανίζει, ώστε να μην καταστούν φανερά «εν ημέρα κρίσεως» ενώπιον αγγέλων και ανθρώπων!

Αρετή χωρίς εγωισμό

Αλλά και ο,τι καλό, ξεκινώντας από την πρακτική αρετή της νηστείας, μας καλεί το σημερινό Ευαγγέλιο να το ασκούμε στα κρυφά, δηλαδή κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην το αντιλαμβάνονται οι άνθρωποι. Γιατί; Δεν πρέπει να δίνουμε οι χριστιανοί το «καλό παράδειγμα» στους υπολοίπους; Δεν πρέπει να διαφημίζουμε το καλό ώστε να κυριαρχεί στην κοινωνία μας; Τα ερωτήματα αυτά αγγίζουν τα όρια της φαρισαϊκής λογικής, ενός τρόπου σκέψης, δηλαδή, που προκάλεσε και καλλιέργησε την υποκρισία στην καθημερινότητα, στο όνομα δήθεν της αρετής, σκανδαλίζοντας πολλούς και διαστρέφοντας τις θείες παρακαταθήκες.

Η αλήθεια είναι ότι ο άνθρωπος τυγχάνει τόσο ευάλωτος στον σκληρό εγωισμό και τη ναρκισσιστική υπερηφάνειά του, που εύκολα αποπροσανατολίζεται, αυτοθαυμάζεται και αντί να αναφέρει προς τον άγιο Θεό οποιοδήποτε καλό επιτυγχάνει ή ο,τι αγαθό τον χαρακτηρίζει, στρέφεται στον εαυτό του και τον ειδωλοποιεί. Όσο πιο γρήγορα, λοιπόν, κρύβουμε ή, ακόμη καλύτερα ξεχνάμε, το όποιο καλό εργασθήκαμε, τόσο πιο ασφαλείς θα είμαστε από τον εαυτό μας τον ίδιο, αλλά και από τον συνήθως ψεύτικο και πάντως προσωρινό έπαινο των άλλων ανθρώπων, που έρχεται για να μας στερήσει τον αιώνιο και ουσιαστικό έπαινο του Θεού!

Ο πνευματικός θησαυρός

Ο λαός μας λέει «κάνε το καλό και ριξ' το στο γυαλό»! Δηλαδή, το καλό που θα κάνεις κρυψ' το τόσο καλά, ώστε να εξαφανιστεί. Δεν εξαφανίζεται βεβαίως το καλό. Απλώς δεν εκτίθεται στα μάτια των ανθρώπων, οι οποίοι είναι έτοιμοι πάντα να διαστρέψουν ο,τι έγινε, να παρεξηγήσουν προθέσεις, να παρερμηνεύσουν κίνητρα και σκοπούς και τελικά να μη καταλάβουν. Ο μισόκαλος πατήρ του ψεύδους έχει την ικανότητα να εμπνέει πόλεμο κατά του όποιου καλού κι εμείς δεν επιτρέπεται να τον διευκολύνουμε σε αυτό.

Στο τέλος της σημερινής περικοπής ο Χριστός μας μιλά για θησαυρό. Όχι επίγειο, ο οποίος αφού αποτελέσει αγώνα ζωής για ν' αποκτηθεί, μετά καθίσταται αγωνία για τους κυρίους του, καθώς τους πνίγει ο φόβος μην τον χάσουν, μην τον βρουν και τους τον αρπάξουν κ.λπ. Μιλά για ουράνιο θησαυρό, αποτελούμενο από όσα αγαθά εργάστηκε ο άνθρωπος στη ζωή του, ο οποίος δεν κινδυνεύει από κλέφτες, φθορά, ανώμαλες οικονομικές συγκυρίες κ.λπ., αλλά προσauxάνεται με τεράστιο επιτόκιο ακριβώς γιατί ο χριστιανός αγαθοεργεί «εν τω κρυπτώ», υποχρεώνοντας έτσι τον Θεό να ανταποδώσει ασφαλώς τα απείρως πολλαπλάσια στην αιωνιότητα.